

ELOGIUM OPA

“Hij was een man van weinig woorden” ...Ja, nee, daar klopt niks van, hè? Het klonk alleen zo grappig, het wordt zo vaak gezegd over mannen van zijn generatie. Maar opa was op vele manieren heel anders dan de mannen van zijn generatie. Geen voorstander van oorlog of geloof. Maar een voorstander van ideeën en creatie. En van woorden. Zoveel woorden dat de boeken hem te kort schoten. Dat de discussies en gesprekken uren voort konden duren. Als spraakwater een cocktail was, had mijn opa een drankprobleem. Wij allemaal, eigenlijk.

En lang niet al zijn woorden waren lief. Sterker nog, ze waren soms zelfs zo hard als diamant, zo scherp als een “wolfraam-nanonaald” (Volgens het Guinness book of world records het scherpste wat de mensheid ooit geschapen heeft). Dit ging zover dat toen ik hem de laatste keer sprak en hij wel alleen maar lieve woorden deelde, ik het eigenlijk niet kon geloven. Ik vroeg mij af of iemand iets in zijn drinken had gestopt. Of hij te horen had gekregen dat hij niet lang meer had. Veel langer dacht ik er niet over na, ik was er alleen maar dankbaar voor. Om te horen dat hij trots op mij was, wat een ervaring.

Hij was op vele manieren misschien niet typisch voor een man van zijn generatie, maar zoals ik het zie op 1 manier absoluut wel. Achter al zijn facade dat het hem er niet toe deed wat anderen over hem zeiden, dat zijn ouders alleen maar goede keuzes hadden gemaakt en dat de harde hand de beste is, schuilde een gekwetst kind. Een jongetje dat niet wilde erkennen dat hij niet alleen kwetsbaar was, maar dat de mensen die hem hadden moeten beschermen, dat niet hadden gedaan. Met de jaren leerde hij dit enigszins te erkennen en te accepteren. En hoewel hij lang niet alles perfect deed, was er wel iets waar opa erg goed in was: groeien. Ieder jaar weer werd opa een beetje minder hard. Er waren absoluut nog momenten dat hij iets onmogelijk onaardigs zei. Maar met ieder kind en kleinkind, met ieder jaar, werd hij toch zachter. Hij bleef leren. Meer mooie herinneringen werden gemaakt. Hij bleef “opa-de-stropa-de-dikke-dikke-dopa, de poepielator”. Ja, zelfs tikkertje ging niet met weinig woorden in Bruchem.

Ik denk dat dat laatste moment van erkenning het toppunt van zijn groei was. Hij kon naar zichzelf toe erkennen dat de woorden die hij op mijn feest, op zijn eigen verjaardag met ons deelde, dat hij die zelf zo graag had willen horen van zijn eigen ouders en grootouders. En zo ook eindelijk ons kon laten weten hoe trots hij eigenlijk was. Kon voelen hoe hard wij die woorden ook nodig hadden. Dat is wat ik denk, wie weet ziet iemand anders dit heel anders. Maar ik zal voor altijd dankbaar zijn dat dit de laatste woorden waren die ik van hem heb kunnen horen.

Opa, op dit soort momenten wou ik dat wij gelovig waren, jij en ik. Dat ik hier kon staan en het gevoel kon hebben dat je mij zou horen, op ons allen neer zou kunnen kijken uit de hemel terwijl ik, te laat, tegen je zeg: Ik ben ook trots op jou.

Maar die woorden zullen een warm plekje in mijn hart moeten innemen. Tussen jou en je vele woorden. Ik zal maar eens kijken of er een bibliotheek te huur is in mijn hart.